

Abo Tidningar.

N:o 7.

Tisdagen den 25 Januari

1859.

Attentiondeandra
Årgången.

Utbelas hvarje helgfri tisdag och fredag i Frenckellska boktryckeriets lokal, i herr handlanden Lauréns
salubod wid Slottsgatan samt i herr J. Pülphers & Söns salubod uti handl. Ruokoinens stenhus.

Prenumeration
i Åbo 2 R. 2

Åbo.

H. Eric. Generalguvernören Grefve Berg anlände i går kl. 4 e. m. till staden.

— Stiftsnyheter. H. K. M. har i näder bewiljat framlidne kapellanen C. A. Hornborgs sterbhus två extra nådar wid kapellanstjänsten i Pungalaitio. — Utsked bewiljadt sockneadjunkten i Lemo och Willnäs J. E. Ingerman från dess innehafvande sockneadjunktstjänst. — Förordnade: filosofiemagistern G. Palmlöf till lärare-duplikant wid högre elementarskolan i Wasa, magister M. J. Aulén och studeranden C. W. Appelqvist, den förre till t. f. rektor och den sednare t. f. lärare wid lägre elementarskolan i Kristinehamn, t. f. elementarläraren A. A. Achanter till t. f. elementarlärare i Björneborg, studeranden G. Höglund till t. f. biträdande elementarlärare i Tawastehus, kandidaten Hildén till t. f. förste elementarlärare i Tammerfors, nådarepredikanten A. D. Törnudd och pastorsadjunkten J. Chydenius, den förre till pastorsadjunkt i Lappo och den sednare till nådarepredikant i Toholampi. — Tjenstledighet för sjuklighet bewiljad för innewarande wårtermin åt kollegan wid härwarande högre elementarskola magister W. E. Renwall. — Ledigt att anföras, vikariatet för kollegatjänsten i historie och geografi wid sistnämnde läroanstalt, inom den 9 instundande februari.

— R. F. Sushållningsfällskapets utskotts sammanträde den 10 januari:

Föredrogs det wid inventeringen af spts kassa och öfriga tillhörigheter den 7 i denna månad förda protokoll, hwarwid åtskilliga deri förekommande anmärkningar remitterades till spt. — Upplästes finansberedningens skrifvelse, angående hr bankodirektören, kammarrådet och ridd. H. Nordenswans utnämning att vara inspektör för finska landbruksinstitutet, hvilken utnämning skulle i nästf. plenum spt delgifwas. — Spts herdersteden tilldelades drengen Johan Fredrik Bergman, som i femton års tid med trohet tjänat å Malmby gård i Helsingfors hos kapten M. v. Esen. — Med anledning af domkapitlets i Åbo meddelande att läraren wid Ahlmaniska skolan i Kangasala J. E. Ahonius blifwit utnämnd till kapellan i Eräjärvi, skulle återbesättandet af förenämnde lärarebefattning med det första företagas af utskottet. — Inwaldes uppbördsman i nionde och stuttonde distriktet. — Spts större medalj i silfwer skulle såsom ett wedermåle af spts tacksamhet öfwerlemnas till hr asesforen och ridd. M. Dahlén, som i tjugu års tid varit spts uppbördsman i nionde distriktet. — Öfwerensstämmelse med 24 § af spts stadgar, fördelades göromålen under årets lopp emellan utskottets hr ledamöter sålunda, att beredningen af de juridiska ärenden, hvilka af utskottet möjligen komma att handläggas, uppdrogs åt hr vice landssekreteraren och ridd. Höckert, frågor rörande spts läroanstalter åt hr kons. amanuensen mag. Rindell, dylika angående slöjdeskolorna åt hr handl. Österblad, jordbruksärendena åt hr läneförstämman Malén och de tillgöranden som angå handeln och näringarne åt hr konsul Sæve. — Anmältes att hr professor Arppe uti skrifvelse till spts ordförande tillkännagifwit sig vara sinnad att så fort sig göra låter, medelst kemist analys utröna den s. f. wäggmoösans användbarhet såsom födoämne för husdjuren. — Beslöt att uti afgående skrifvelse till hr guvernören i länet anhålla om anordning å åtskilliga af de statsanlag spt för innew. år åger å härwarande landtränteri uppbåra. — Bewiljades anordningar till uppköp af lin m. m.

— Förlidne söndag den 23 dennes hade Åbo indelta bataljonens officerare och tjänstemän arrangerat en festlig middag för sin afgångne chef, generalmajoren

grefwe Aminoff, numera anställd såsom adjoint hos inspektören för den indelta armén. Sällan har man hos oss sett en fest så i allo lyckad som denna och det på en gång mördnadsfulla och otvungna sätt, hwar på officerarne kallades sin fordnar chef; den warma hjertlighet och wälwilja som hos denne uttalade sig både i tal och blick ådagalade klart att starkare band än disciplinens förenat chef och officerare, att ömsesidig aktning, kärlek och tillgifvenhet framlidat detta innerliga förhållande, som länade dem begge till ömsesidig heber, hwaröfwer de med rätta kunna vara stolta och som kan tjena till ett efterföljansvärdt föredöme för hvilken chef och officerskorps som helst. Stålen för grefwe Aminoff utbringades i warma och hjertliga ordalag af bataljonens yngre stabsofficer, major Jegerhjöld, hwar efter här nedanföre intagne verser, hvilka med författarens tillåtelse blifwit öf benäget meddelade, affjüngos på en gammal bekant melodi. Därefter följde stålen för bataljonens nuwarande aktade chef, öfwerste Lora, närwarande generalspersoner och öfriga honoratiores o. s. w. Sist höjde grefwe Aminoff sin stämma till en skål för Åbo bataljon, dess chef, officerare och civila tjänstemän, tolkande under synbar rörelse i ådla, warma ordalag de känslor, af hvilka han kände sig genomträngd samt tackande af fullaste hjerta för det förnyade tillgifvenhetsprof bataljonens officerare och tjänstemän genom denna festliga tillställning bewisat honom.

Slutligen anse wi öf flydiga tillägga, att arrangementerna, såväl med afseende å anrättningarnes och winernas kvalitet såsom äfwen i allt öfrigt, göra societetshusets nuwarande disponent hr Wahlström, all heder.

De wid tillfället affjüngna verserna woro följande:

Att klundra ödet batar föga
Ty fasta äro dess beslut,
Vi derföre med tårfullt öga
Dig sista gången mana ut
Att än din bataljon befalla
Att än en stund oss föra an
Som förr, då till ditt hjerta alla
Vi slötos faderligt hvar man.

Befall oss än att fromt bevara
Det band som med din warma hand
Knöts af din Finska krigarskara
För äran och vårt fosterland,
Det bandet tiden icke lossar,
Det slites ej af strid och nöd,
Det binder dina Åbo gossar,
Det binder dem i lif och död.

Befall oss än att troget gömma
I själens djup din ädla bild
Ack, kan väl menskohjertat glömma
En far, en bror, när eller skild!
Väl saknaden i dag oss krossar,
Väl hoppet öfvergifvet står
Då du från dina Åbo gossar
Och deras trogna leder går.

Men minnets klara ljusa stjerna
Dig följa skall till lifvets slut
Och nu gif akt! hör sångens tärna
Oss ropar an "halt, korpral ut!
Här gäller lösen Åbo gossar
En skål för bataljonens far
Och vår parol i eldskrift blossar
Haf tack för allt hvad du oss var!

— Aura-Söderbruk. Ett bland de största företag som i vårt land påträffas har i dessa dagar blifwit realiseradt. Såsom kändt är, bildade sig för något år sedan härstädes ett bolag under namn af "Aura-Söderbruksbolaget", bestående af fem intressenter, hr E. P.

Thomé, C. M. Dahlström, G. A. Lindblom, Åbr. Ringelin och J. Spoo, för anläggandet af ett större sockerbruk, med ångkraft. Detta bruk, till hvars byggnader war utmärkte arkitekt hr Schiewitz efter en engelsk plan uppgjort ritning, har inom par år såsom en jätteswamp rest sig upp med sina serwåningar, ja man har knappt bemärkt det storartade arbetet, der det i en undagömd del af staden, den så kallade tegelsalen, med rast fart framtridit under bolagsintressentens hr Spoo's outtröttliga ledning. — Förliden sommar ankom från England mekanikern Hillman, som å huset Pontifer & Woods wagnar, der alla maskiner efter nyaste konstruktion äro förfärdigade, skulle uppställa maskinerna och sätta werket i fullfärdigt skick, för att sedan öfwer tagas af brukets föreländare, en Österrikare, som i mer än 30 år praktiserat i England, Holland, Tyskland och Italien. Nu, förliden lördag, den 22 dennes, war omfiden den efterlängade dagen inne, då werket skulle sättas i gång och wisa hwad frukter war att förwänta af de här nedlagda mer än 200,000 rubel silfwer. Bolaget hade inbjudit länets hr t. f. guvernör och stadens politieborgmästare att bewisla det storartade företaget — och allt wisade sig wara fullt tillfredsställande. Med hvilka känslor såväl bolagsmännen som mästarena afbidat denna stund, kan man föreställa sig. Ly det är naturligt att hwarje människa, så säker hon än må wara på sin sak, skall finna sig lycklig, då hon ser ett stort företag lyckas och människoanden sålunda winner en beräknad seger öfwer de krafter, som i naturen stå henne till tjänst. — Huru mycket det nya bruket kan producera raffinadsocker, kandissocker, sirap m. m. kunne wi ej uppge, men att dömma af de enorma pannonerna, som gå genom fem wåningar, de tusendtals toppformarna m. m. kan man sluta att hela landets behofwer borde med dess fabrikater kunna tillfredsställas. — Man kan ej undertrycka den önskan att de nya tulförhållandena ej måtte wara af den art, att de i hellsma werket blifwa mißgynnande för den inhemska industrin, som på sednare tider tagit raske steg, sådana som det nu i frågawarande.

— Innewarande weda är särdeles briljant i Åbo. Middagar och baler för h. e. generalguvernören. I morgon musikalisk soaré, öfwer morgon fruntimmersföreningens lotteri med mycket wadra arrangementer. Hwem kan tro sig mera wara i Åbo. — Under allt detta är wäderleken lika ombytlig som den varit, än några graders wärme med regn, än åter en eller par grader köld och snöyra. Grundligt kom den spåmannen på skam, som förutsade en försträdlig köld ifrån och med medlet af januari månad.

Döde inom Domkyrkoförsamlingen:

- Dec. 1. August Emil, 3 år g:l. (Sjöman E. A. Jäms)
8. Viktor Konrad, 1 år g:l. (Gerlunds barn).
28. Karl Johan Solinius, kofferdiskeppare, 37 år g:l.
Jan. 14. Samuel Bergelin, inhyseskarl från Säkylä.
Amalia Karolina, inhysesqwinnan Maja Abrahamsdotters barn, 3 år g:l.
16. Bertha Maria, boktryckerikonstförmånden W. Fredbergs dotter, 2 år g:l.
Johan Friberg, borgare, 70 år g:l.
17. Gustaf Adolf, afl. åkerkarlen Henrik Flink's son, 10 weders g:l.
Eudwig, warfstimmermannen Karl G. Engeströms son, 2 år g:l.
22. Maria Kristina Krusberg, murarelärlingen J. Joh. Haléns hustru, 38 år g:l.
Ulrika Josefina, sjöullwalmästarens Herman Blomqvists dotter, 1 år g:l.
23. Karl Axel, extra slottsbetjenten Enoch Wiik's Österlunds son, 1 mån. g:l.

Utrikes.

Sverige. Om knutsfesten i Upsala läses i P. o. S. F. Festen firades af härvarande studentkorps i likhet med hvad föregående år stett den 13 januari. I anseende dertill att Gillels lokal ej detta år kunde upplåtas för firandet af festen, hölls denna å härvarande stadshotell. I festen deltog omkring 180 personer: studenter, borgare, ståndspersoner, militärer och akademiska lärare. Såsom inbjudna gäster voro närvarande universitetets prokansler H. H. erkebiskopen, akademiens rektor prof. Ribbing samt åtta studenter från Helsingfors universitet. Sedan en väl arrangerad sera blifvit intagen, besteg studentkorpsens ordförande mag. Fr. Björnsström talarestolen och inledde festen med en skål. Samme talare föreslog derefter en skål för de skandinaviska rikernas konungar Oscar I och Fredrik VII. Tredje skålen var egnad Lunds, Christianias, Köpenhamns och Helsingfors' universiteter och föreslogs af akademiens rektor, prof. Ribbing. Derefter föreslog studenten El. Odner en minnets skål för de utmärkte män, vårt fädernesland under förflutet år genom döden förlorat, och erinrade derwid om P. A. Wallmark, A. J. Arwidsson, Wahlbom, Lawén, Norling, Mosander, Walmstedt, Egners. Ordföranden föreslog derpå skålen för universitetets prokansler H. H. erkebiskopen som densamma besvarade. Af ordföranden föreslogs sedan skålen för universitetets rektor, prof. Ribbing, hvilken skål af professorn besvarades. Derpå följde en af ordföranden föreslagen skål för de finsta gästerna. På denna skål svarade med. land. Rylander med ett tal, som på de närvarande gjorde djupt intryck. Derefter besteg mag. E. Ryblom talarestolen och föreslog skålen för Qvinnan, med verser, hvilka framkallade lifliga bifallskyttringar. Festens officiella afdelning var härmed slutad. Sedan ordföranden förklarade ordet fritt, uppträdde åttioalliga talare med föredrag på vers och prosa af dels allvarligt, dels skämtsam samt innehåll.

Sednast ankomna telegrammer.

Paris den 15. Tre-proc:s räntan noterades 68: 90. Krigsdepartementet uppköper hästar "a tout prix". Österrikiska officerare, som wistas här, hafwa fått ordres att sednast den 9 februari wara wid sina regementen.

London den 15. Consols noterades 95½. England har uppsagt kontraktet med Hannover om Stadertullen och det för alltid.

Padua den 12. Ett studentupplopp föreföll wid professor Samaras begrafning, men qwädes genast. Föreläsningarna äro inslådna. Stadsfolket förhöll sig passivt.

Hamburg den 17 jan., kl. 8, 55 min. f. m. Turin den 15. Prins Napoleon har anländt och motogs af folket med ropen: lefwe Napoleon, konung Viktor Emanuel, Frankrike och Italien! Hertiginnan af Parma har rest till Venedig.

Neapel den 16. Här wäntas dekret om stadens författande i belägringsstillstånd. De politiska fångar, som erhållit amnesti, föras först till Cadix och derifrån till Sydamerika. Poerio wägrar, emedan transporten öfwer hafwet befaras kosta honom lifwet.

Direkte från Paris den 16 jan. Allmänna tänkesättet synes börja lugna sig med afseende å fredens bibehållande. Prins Napoleon bör i dag anlända till Turin.

Italien. Det hufwudsakliga innehållet af konung Viktor Emanuels throntal, som ingalunda är af alltför fredlig anda, hafwe wi förut omnämnt. Man tror sig nu weta att talet blifwit förut öfwerseend af kejsar Napoleon, som haft det i sin portfölj i fyra dagar. Men än mera än detta tal har prins Napoleons tillämnade giftermål med prinsessan Clotilda af Sardinien wäckt uppmärksamhet i Paris. Man erinrar sig det draget i Napoleon den förstes politik att genom familjeförbindelser ge styrka och waraktighet åt politiska förbund, t. ex. i Baden, Würtemberg, Baiern. Redan göras brudfärderna i ordning och bestå enligt L'Independance i följande: 1) 3 franska fabriker äro bestådda 75 batterier "Canon Empereur" som endast begagnas i krigstider; äfwen wanliga kanoner, karbiner och bomber förfärdigas; 2) jägarnes gewär förbättras efter det Messlerska systemet; 3) jägarebataljonerna förstärkas från 4 till 700 man; 4) de aktiva linieregementena förstärkas från 900 och 1000 man till 4,350; 5) i Toulon samlas alla för ett fälttåg erforderliga lifsförräder; 6) i krigsbyråerna utarbetas fälttågsplaner.

Wigtigare äro likwäl allianserna med andra makter. Man hoppas på Englands neutralitet. Redan wid mö-

tet i Cherbourg skall man börjat inleda saken och lofwat å sin sida att icke utwidga Frankrikes område utan blott befria Italien. Deremot är man oroligare för Preussen, som på sednare tider så mycket närmat sig Österrike. Franska sändebudet i Berlin och den särskildt dit affående skeppskapitenen La Roncière de Nourry hafwa warit mycket werksamma, men såsom det påstås med ringa framgång. Desutom befaras äfwen en total omkastning af opinionen i England, ehuru Presse, som så ifrigt anfallit detta land, nu söker wisa att England gerna kan uppoffra sin gamle bundsförwandt Österrike, då det har en mycket trognare i Frankrike.

Turiner tidningarna Opinione, Unione, Gazette de popolo och Independente äro förbudna i Lombardiet. Förstnämnde tidning söker i en artikel wisa att Piemont är den hotade staden, hvilken redan swärfwar i dödsfara. Piemont — säger hon — ängslar sig icke för de österrikiska truppernas tillwert i Lombardiet. Men då det ser, huru Österrike uppställer sina soldater från Ferrara och Bologna till Ancona, och förwandlar Piacenza till en fästning af första rangen, huru det inlägger garnisoner i hertigdömena för att, såsom det heter, upprätthålla ordningen, då är detta ett faktum, som icke längre tillhör en stats inre politik, utan blir en internationell fråga. Ögonblicket är kommet att erinra sig de reklamationer, som Sardinien fullmäktige anförte hos Frankrike och England; det är icke längre en afslaget hotande utan en påträngande fara; ty snart skall Österrike wara herre öfwer alla strategiskt wigtiga punkter i central-Italien och ickeakta hwarken traktater eller andra staters oberoende.

I bref från Turin af den 3 januari heter det, bland annat: I krigsministeren råder stor werksamhet; man arbetar dag och natt, för att fullborda arméens utrustning och anskaffa krigsmateriel. Fästningen Alessandria är förfärd i fullständigt försvarstillstånd, stränga befallningar hafwa afgått till alla uppbördsmän att owillkorligen indrifska alla till betalning förfallna skatter. Desutom skola, enligt några tidningar, de piemontesiska statsjernvägarne wara försälda till ett bankirbolag, i spesten för hvilket Rothschild och ett genueferhus stå. Priset är 160 millioner, hwarå staten garanterar 4½ procent.

Men äfwen den österrikiska regeringen i Lombardiet bereder sig på krig. I Milano är en betydlig trupp-massa koncentrerad och förberedelser göras för nya in-quarteringar, hwartill äfwen tyrför skola begagnas. Belägringsstillståndet är wisserligen ännu ej proklameradt, men på åttioalliga ställen, t. ex. i Pawia, existerar det redan faktiskt, och invånarne få efter nattens inbrott ej wisa sig i större hopar på gatorna. Den 1 januari tillkännagaf universitetets rektorat i Pawia att ferierna blifwit på högre befallning tills widare förlängde. I Milano hafwa några weckotidningar redan blifwit indragna. Tillståndet liknar också i mycket 1848. Folkets röfkröbub efterkommes till och med af militärer och ingen wägar offentlig wisa sig med brinnande cigarr. Hwarje morgon äro husknutarne betäckta af plakater med orden: lefwe det fria Italien, och theatern begagnas mera som en stor konversationslokal än för att åskåda representationerna; kasernerne besättas och kanoner framköras på torgen; talrika patruller med laddade gewär och påstrufwade bajonetter genomtåga gatorna; de italienska regementena äro ersatta af böhmiska och kroatiska; studenterna äro sticade till sina hemorter och den strängaste kontroll föres öfwer främlingar. Det har händt att då erkehertigen-guvernören med sin unga gemål wifade sig på Corso, alla andra wagnar genast lemnade platsen. (Att erkehertigen numera lemnat landet och anförtrött befälet åt general Giulay, känna wi redan per telegraf) Mellan Modena, Parma och Österrike skall krigsförbundet af år 1847 wara förnyadt och de modenesiska trupperna, 3,000 man, sägas skola sticade till det inre af Österrike, för att ersättas af österrikare. Äfwen den österrikiska garnisonen i Bologna är förstärkt. Hertiginnan af Parma skall hafwa afflutat nämnda förbund mot sina ministrars råd, emedan dessa woro på Piemonts sida.

Toscana skall redan wara wunnet för Frankrike och hafwa enträget uppmanat det romerska hofwet att införa de af Frankrike åskade reformer.

England. Nästan alla tidningar, med Times i spetsen, förklara att England, wid en blifwande konflikt mellan Frankrike och Österrike, måste iakttaga den strängaste neutralitet. Icke kan man hjälpa Österrike att hålla Italien i sjettrat, men lika litet Frankrike att lycka

liggöra landet med en napoleonsk despotism. Särskildt anmärker Times att italienarnes sträfwan efter en nationel enhetsstat icke har något stöd i historien. I södern hafwa de aldrig egt inhemska furstar, i norren blott för wissa perioder. Någon italiensk nationalitet har aldrig funnits, ingen italiensk kung, ingen stat, ingen politik, utan endast inbördes twister. Weckotidningarna wisa ännu mindre sympathier för Frankrike. Endast Morning Chronicle betonar starkt rättwisan af Frankrikes yrkande på reformer i Italien och Österrikes skyldighet att icke längre motsätta sig dem.

England bygger för närvarande på sina skeppswarf elfwa stora linieskepp, af hvilka några äro nästan färdiga att gå af stapeln. Det största af dem är "Prince of Wales" på 131, det minsta "Inresissible" på 80 kanoner. Tillsammans skola de kunna föra 1,433 kanoner. (P. o. S. F.)

Zigenarqvinnan.

Drag fri omkring du skogens son med mörka ansigtsfärgen,

Och spegla dig i källans våg och slumra tryggt bland bergen!

Som du, utaf Egyptens stam är jag med stolthet en, Min själ är fri, min barm är eld, mitt hjerta blott af sten.

Förr bodde jag på Furumon i torfbetäckta kajan, Och fostrade två söner upp för frihet, ej för bojan. De växte der och frodades, två lingon på en hed Och sprungo uti skog och mark och lärde fädrens sed.

De barn med svarta ögons glans, de blåste gladt i luren

Och hötte djerft med knif ibland och klättrade i furen.

Om deras fader kunnat se, han fröjdats liksom jag At örnarne som växte upp förutan tvång och lag.

Ej höfves ätt af kungablod att gå som träl för plogen,

Förgäfves man mig ofta bjöd arbeta uppå logen; Jag svalt, dock icke mina små, från gård till gård jag drog

Och hvad som icke räcktes mig, förutan lof jag tog.

Så tog jag skatt på kungavis af undersäter alla; Men en gång kom den barske herrn som egde att befalla.

Han sporde mig om mitt försvar, min knif jag strax tog fram,

Jag menade det var alltnog för folk af kungastam.

"Ett skönt försvar", så sade han, "det lär dig icke skydda";

Så lät han gripa mig och slet med våld mig från min hydda.

Se'n mina söner dopet fått, de enkla barn af mon, De fördes snart i socknen bort att blifwa nådehjon.

En torpare den ena fick, en bonde tog den andra, De skildes åt och rycktes bort från mig och från hvarandra.

Af tårar var mitt bröst så fullt, men icke gret jag en,

Min tåreflod flöt inåt blott, mitt hjerta blef till sten.

Man förde mig till Kronans hus der nu jag fången sitter,

Som örnens hona i en bur bland tama fåglars gvtter.

Men hvad man också gör med mig, jag ser med lugn derpå,

Jag är utaf en gammal stam och böjes ej ändå.

I qvällens tysta stund ibland jag står vid fönstrets galler

Och ser hur solens afskedsblick på mörka häktet faller.

Då griper längtan underbart: o sluppe jag dit ut! Men snart jag är så kall som förr, min längtan tyckes slut.

Jag höra flick: "din yngre son har dött af sorg, o moder!

Han tvinat bort af längtan blott till dig och till sin broder".

Då blef det natt, af sorgens dok mitt öga re'n blef skyndt,

Men strax med fröjd jag då förnam: "din äldre son har rymt".

*Drag fri omkring du skogens son med mörka an-
sigtstfärgen,
Och spegla dig i källans våg och slumra tryggt
bland bergen!
Som du, utaf Egyptens stam är jag med ställhet en,
Min själ är fri, min barm är eld, mitt hjerta
blott af sten.
— Id.*

Minnestaflo.

(Forts. fr. N:o 6.)

En tillfällighet var af alltför stor märkvärdighet för att någon sin glömmas af dem den närmast rörde.

En lördags e. m. kort före midsommaren 1827 satte jag jemte 2:ne mina bröder öf uti en Åbo-marknadsbåt för att afseglade till hemmet. En fullkomlig slitje inträffade, hvarföre sjögästarna, trötte wid rodden, satte i land invid en mörk och obekant skog. Derpå insomnade de med naturbarns wanliga bekymmerslöshet genast tungt i båten.

Öf blef den flugan för trång ehuru det redan led emot natten.

Hälfkollrige af förtjusning, som folgosfar wänligen då de slupit ur öket, förtade wi in uti skogen. Der tittas upp i hvarje träd, lyssnas till hvarje prassel, tills wi allt mer och mer fördjupade öf deri och swallwågens aflägsna dån ute i hafwet upphörde att höras. Nu gällde det att wända om för att uppsöka båten och våra i Morsei armar slutne kamrater.

I vår blinda iswer hade wi icke märkt huru solen redan sjunkit, huru skogen blifwit allt tätare och huru nattens djupa tystnad småningom omgäfwit öf.

Nu antog allt för vår uppträdda inbillning hemsta proportioner: underbara flodo skogens träd omkring öf, som jättelika wälnader, och det minsta ljud hade något af gästardad andestämning för våra öron. Saken är högst enkel och naturlig: wi woro barn, hade nattetid förwiltats i en mörk skog och woro rädda.

Härtill kom en wid vår ålder och uti vår ställning högst begriplig oro, att reskamraterna lemnat öf och farit sin kos.

Nu woro goda råd dyra och ett beslut måste fattas huru och på hwad sätt man skulle bära sig åt för att återfinna båten eller åtminstone stranden. Snart woro brodern J. och jag ense om plan och den riktning, som skulle tagas; men brodern B. som wid denna ålder wänligen satte sig på tvären, hade en annan mening. Alla försökt att öfvertala eller öfvertyga honom framdade emot hans oböjliga enwärdhet.

Nog af: wi togo vår väg, han sin.

Öf hade instinkten ledt rätt: wi återfunno båten och våra ännu sofwande reskamrater, men ingen B. hördes af.

Wi att återwända och af alla krafter ropa uppå honom, men förgäfwes.

Nu syntes ändamålsenligast att återgå till båten och wäcka de sofwande.

Med förenade bemödanden söktes sedermera genom skog och mark och hela nejden gaf återfall af våra angestfulla rop. Förgäfwes.

Emellertid hade solen nu stigit högt uppå fästet och naturen återuppvaknat med hela praktiken af en herrlig morgon midsommartiden. Men mitt sinne åtminstone war dödt för all denna herrlighet.

Samwetet sade mig, att jag icke bordt lemna brodern B. att jag kunnat och bordt handla annorlunda emot honom.

Några bondbarn lekte wid dörren till en stuga utan att märka mig. Raskt och lam betade i en hage derinwid. Ett föl kom springande till mig, men gjorde troligen inseende sitt misstag, en graciöst-elastisk sat och klade af. Ut föreföll mig som ett hän i min olycka. Dessa småsaker äro djupt inpräglade i mitt minne. Jag tyckte mig wara en Kain. Mina sensationer woro så lifliga, att jag ännu i dag tycker mig förnimma dem.

Men återtagom berättelsens tråd.

Wi hade nu wunnit den upplysning att wi befundo öf i Merimasku. Nu kommer jag uppå det otwifelaktigt kloka råd att genast utfärda lungörelse till Merimasku kyrka om den olyckliga tilldragelsen. Till söjd deraf samlas på e. m. mycket folk och ett ordnadt sökande, i manér af en skallgång, företages. Alla wisade mycket deltagande, och skogen gaf återljud af hornblåsar och wäldiga flämmor.

De första krafter uppbjudas för att få reda på den wilsnade. Ut förgäfwes.

Wanmättig af trötthet, ansträngningar och själsoro kastar jag mig i en båt för att afresa till Råddendal, och derifrån landsvägen till det närbelägna R. i affigt att underrätta min gamla mormor om olyckshändelsen samt der ästadkomma ytterligare uppbåd.

Emellertid fortsätts efterforskningarna i Merimasku, men våra S. boer, som under tiden fått förlig wind, började knota.

Denna omständighet ökade min ångest oerhördt. Knappast utwerkade jag mig deraf tillåtelse att företaga mig färden till R.

Wid min återkomst till Merimasku fann jag der allt ännu in statu quo, och till råga på olyckan befundo våra reskamrater uti den mest omedgörliga sinnessämning. De wille utan prut begagna sig af den förliga winden och förbannade vår äggfökningslystnad. Med njuggan nöd kunde bränwin, som jag medfört ifrån R., och min broders och mina förenade böner för må dem att ännu en gång återwända till skogen.

Äfwen dessa våra sista ansträngningar aflupo utan resultat.

Nu instämde äfwen den församlade folkförsamlingen i S. boernas mening, att vår förwiltade broder, om han ännu wore wid lif, nog öf förutan skulle igensås.

Uti ett tillstånd af kroppslig afmattning och andelig förslappning, läto min broder och jag, numera wilselöse werktug i våra råa reskamraters händer, öf föras i båten; — men ännu upprepar sig min känsla emot den behandling wi af dem under detta dygn måste utstå.

Förut hade wi uppburit beröm för vårt mod och beundran för vår lycka under äggfökningsfärder — nu klandrades wi för samma sak, då den mislyckades, och förhånades till och med i vår olycka som dumdriftige wanwettingar.

Vår broder B. förklarades rent af för en förlupen galning, som ej bättre hade förtjent än att uppåtas af wargar. Sådana exemplar af rå djurifhet har jag hwarfen förr eller sedermera anträffat ibland bönder.

Wi afseglade således för sakta, ehuru förlig, wind. I början gled det af genom tränga sund och påf med långsam fart.

Tillintetgjorde och utmattade af ångest och själsli-dande lågo wi gråtande långsamt båtens botten. Småningom widga sig utsigterna, en fjerd [Täio] öppnar för öf sin solbelysta famn, och jag tittar upp och blickar omkring mig på det omwerlande sceneri, som under andra förhållanden skulle författ mig i den ljufwaste hänförelse. Då tycker jag mig på långt afstånd åt det håll, hwarifrån wi kommit, förmärka någon rörelse uppå en bergspets, jemte något hwitt, som swajade i lusten.

Jag gör först min bror och sedan de öfrige reskamraterne uppmärksamme derpå, och äfwen de anade något affigtigt derunder.

Nu kunde man småningom tydligt förmärka en menniskofigur stående på klippan, hållande i handen en lång stång med något hwitt fäst i toppen. Komne närmare tillropades wi att broder B. war igenfunnen samt frisk och sund bortförd af R. folket.

Hwad war nu Kolumbi uppträdd af Amerika och Atheniensernas *Evgenia* emot vår glädje! Sjelfwaste våra sjöbuskar togo nu, fryntlige och upprymde, betydliga klunkar ur sina i Åbo fyllda bränwinskankaren, men för deras glädjentringar war jag numera under hela resan kall som marmor. Aldrig kan jag deremot utan en känsla af tacksamhet erinra mig Merimasku-boernas deltagande wälwilja och försäkrade den ömhet, hwarmed wi under våra skogswandringar uti ett herrskapshus af några äldre fruntimmer omfattades.

Vår broder B. återwände efter någon tid landsvägen ifrån R. till hemmet. Han hade under sina irrfärder lifnärt sig med harsyra ("Ketun-leipiä"), småningom blifwit folkfögg, samt äfwen då, han slutligen anträffades, sökt undkomma.

Uti S. kallades han sedermera länge "Karfuri" och wisade, i synnerhet under de sednaste åren af sin korta lefnad, högt lofwande naturanlag, men om sina irrfärder i Merimasku skogen wille han aldrig höra tala.

Sedan jag nu upprullat en skogstaflo, vill jag gå något tillbaka i tiden och måla ett höjstycke.

Hos kuskbon bibehåller hafwet alltid en obestriktig tjuvningsmakt. Äfwen om omständigheter flit honom derifrån, kan han icke återse detsamma utan en dunkel tränad. Hafwets lugna spegel ålskar han att blicka i;

hafwets wilba raseri, ja sjelfwa swallwågens melanofiska brytning emot klipporna är musik för hans sjöwana öron. Och desutom, hwilken omätlig kontrast emellan mannen, som wärt upp wid torfwan och mannen, som kämpat sitt lif på böljorna! Den förre i allt sitt värde, men faran aflrar beslutsamhet och mod och stafsätter sinnet. Därför är också kuskbon wänligtvis, med alla sina fel, rost och beslutsam, och beswäras sålän af den tafatta tölpsaktighet, som utmärker skogs-mannen.

Företrädeswis utmärkte hafwa lotisar alltid synt mig såsom de der bäst afseglat finnens utmärkande egenheter: ihärdighet och mannamod.

Såsom en verklig typ för dem påminner jag mig en ifrån mina barnår.

Förslagen, uppfinningsrik, djurf, lekte han i bokstafsig mening med farorna.

Efter att endast en gång hafwa deltagit i fartygsbyggnad, uppträdde han sjelf som mästare och byggde sådana, som ingen före honom i S.

För egen räkning förfärdigade han båtar af en egenomlig och sinnrik konstruktion.

Dessa satte han en ära uti att manövrera endast med seglen.

Man såg honom ofta, efter att på stranden hafwa ställt seglen efter winden, lägga ut i flidande storm. Sedan fick båten förja för sig sjelf. Ingen styrman syntes mera till.

Aldrig glömmar jag denne yngling, sådan jag sista gången såg honom ute uppå hafwet, stående ensam i sin lilla båt, öfwerfölad af förtjusning.

Kort derpå drunknade han, ett offer för sin wälsamhet och sina experimenter.

Så besannades en gammal klot mans spådom som utlades wid betraktandet af hans sista mästestycke i båtwäg: nu har han byggt sin graf, ty denna båt blef också verkligen om icke just hans graf, så åtminstone den likbår, som förde honom dit. (Forts.)

Kurser.

Helsingfors, 19 jan. Hamburg 90 dd. 32½ sk. Stockholm 14 dd. 27½ öre rmt, 3 dd. 272. — Diskont-kurs. Hamburg 82½ sk. London 86½. Amsterdam 180 Stockholm 275 öre rmt.

På Åbo Tidningar för innewarande år 1859 emottages fortfarande prenumeration med 2 rubel fr för hel och 1 rubel för half årgång å Frenckellsta tryckeriets lokal, derwid resp. prenumeranter behagade tillkännagifwa från hwilket af tidningens trenne utdelningsställen, **herr handlanden Lauréns salubod, Frenckellsta tryckeriets lokal eller herrar G. Hülphers & Enis salubod**, uttagning kommer att ske. Å landets samtliga postkontor emottages lifaledes prenumeration med tillägg af wanlig försändningsprocent.

Dödsfall.

Tillkännagifwes att t. f. kyrkoherden, filosofiemagistern Johan Petter Bostroms ömt älskade maka **Maria Adolfsina Bostrom**, född **Bäckman**, efter en swår sjukdom stilla afled i Ingermantand å Lifstads prestgård, juldagen den 24 December 1858, i sitt 30:de lefnadsår jemte kort förut sonen **Johan**, serje och saknade af efterlifwande make, fader och son, nära anförwandter och wänner.

Tillkännagifwes att Kapellänen och vice Pastoren Karl Fredrik Rambergs ömt älskade maka **Emelia Karolina Cume-nius**, efter en kort men häftig sjukdom, stilla och fridfullt afled i Swittsbosjerd, den 12 November 1858, kl. 3 eft. midn., i en ålder af 40 år och 21 dagar, bittert förjd och begråten af efterlifwande make, ett sjudbarn, syster och talrika wänner.

Resande.

Jan. 21. Handelsbottillaren Lembeke fr. T:fors, bor hos Fru Beckmark. Handlarne Bilden och Colin fr. T:fors, Professor Lindehof fr. Osterbotten samt Öfwerförlöjtnant Brandt fr. T:fors, bo i Soc.huset. — D. 22. Kapten Palander fr. B.borg, bor hos Häradshöfding Brander. Stabskapten Schuman och Öjtnant Schuman fr. Töfala, bo hos Fru v. Delwig. Kaptenerna Ulner och Westgynthus samt Stabskapten Swahn fr. B.borg, bo i Soc.huset. Mamsell Sulin fr. Kumlinge, bor hos Lagmanskan Krogius. Mamsell Gallowander fr. Töfala, bor hos Mälar Diane der. — D. 24. Kapten Wilhelms fr. Piittis och Expeditionsfogden Lyden fr. Swittis, bo hos Fru v. Delwig. Baron Hjerta fr. B.borg, kyrkoherden Skogström fr. Birmo, bo hos Hökaren Löfgren. Fabrikör Ahlborn fr. T:hus, Kapten Stenroos fr. Töfala, och Rofferbispeparen Engblom fr. Piittis, bo å Gåfåf-

